

رووخاندنی سنووره داسهپاوهکانی کوردستانی گهوره !

ح. س. سۆران

soran909@hotmail.com

س

نوور دهتوانی، هەر چهشنیک بی، که یهکیک لهونه سنووری جوغرافیاپیه. سنووری جوغرافیاپیش ئەم دو لهونهیه :

(۱) **سنووریکێ رهوا**، که هیلی حهسینهرهوی ئەم چهشنه سنووره خواراوه، دهبیته ههوشه و تیغهیهکی پیروژ، بۆ پاراستنی مافی راوی خاوهن یا خاوهنگهلی سنوورهکه.

(۲) **سنووریکێ داسهپاوه**، که هیلی نگرسی ئەم چهشنه سنووره داتاشراوه، دهبیته

میملیک بۆ فهوتاندنی مافی زگماکی ئەوانهیی که له نیو ئەم سنووره دا، دهژین.

به کهسهروهه، سنوورگهلی فیچهلفاچی داسهپاوی کوردستانی گهوره، یهکیک لهو وینه سنووره زهقانهیه، که له خالی (۲) ی سهروهه دا ئاماژهم پئی کرد. بهلام چون گشتمان سهبارت به بارودۆخی سنوورهکانی کوردستانی گهوره (**دهردهسنووره**)، باش ئاگادارین و دهشزانین، که چۆن هیزی **کۆلۆ نیالیزم و نیو کۆلۆنیالیزمی ناوچهیی و نیونه تهویی**، ئەم هیله لارانهیان به چهواشه و به دهگهشه بۆ کورد کیشاوه، لیژه دا باسی ئەم **دهرد سنووره** راقه ناکهم، تا نهبیته دووبارهکاری و هۆی خهساربوونی وزه و پیژ.

جا، راستهوخۆ دیمه سهه باسی **ناساندنی یهکیک له دهرمانگهلی دهردهسنوور**:

به داهینان و هاتنی زانستی گرنگی ئەلهکترۆنیک، به تایبته تیکنیکی ئینتیرنیته، دهتوانین ئەو سنوورگهله زۆر که مپهنگ بکهین یا به واتهیهکی دیکه : زۆر لهو دهرده سنووره دهرمان بکهین، بۆ وینه، دهتوانین :

- له سهه هیلی ئینتیرنیته، **کتیبخانهی گشتی کوردستانی گهوره** دروست بکهین و ههمومان تیی یدا ببینه ئەندام، خوینهر و بهشدار و بهم چهشنه، کتیبهکانیشمان له درین، سووتاندن و فهوتاندنی نهیاران رزگار بکهین.

- به هۆی مالپهری ئینتیرنیتهوه، **گشتمان، گشت روژیک، گشت روژنامه و بلاڤۆک گهلی، گشت کوردستانی گهوره** بخویننهوه و ئاگاداریمان فرهتر بی.

- به کلیکی **مشکی ئینتیرنیته**، تهناهت سنووره روالهتیه فیزیکیه کانێ **پشیهکان**، پرووخینین، که وینهی ئەم کاره، دیدار وقسه کردن له **پالتاک** دایه.

- بۆ پههردانی زمانی **یهک گرتوی کوردی** که لکی لی وهرگرین.

- مندالهکانمان، له سهه هیلی گشتی کوردستانی گهوره، له کلاسگهلیکدا دابننن، که بهیهکهوه زمانی **یهک گرتوی کوردی** بخوینن.

- به سهه ئاودری بهرههستی **سانسۆردا** باز بدهین و زنجیری دیوهزمهیی تورموز له سهه زمان و پینووس و **کیبۆردی قوفلکراومان**، بپسینن.

- **فیرگه**، زانکۆ و زانستگهیی کوردستان له **سهه هیلی on line** دروست بکهین و کوردی کوردستانی گهوره، وهک خویندکار، **بی گوزینش** و بوورس، بهشداریان تیدابکهن.

- ناسنامەى نەتەوویمان بنوسسین و له ئارشیفی سەرھیل دا ، تۆماریان بکهین ، تا کاتی پۆیست که لکیان لی وەرگرین .
 - به هوی ئینتیرنیت ، دەرنگهلی خۆمان به باژارۆکی چکۆلهی جیهانی رابگه بیینین .
 - پهیکه و وینهی مروقه ناوداره کانمان ، له مهیدانگهلی بی مهترسی مالپهردا دابنن ، تا نه یانشکینن و نه یاندرینن .
 - فەرهنگستانی کوردی ، له سهه دروست بکهین .
 - سهدان کاری پۆیست و گرنگی دیکه ، به رینوینی پسپوران ئه نجام بدهین ، که پیش له ئینتیرنیت ، به خهویش بۆمان جیبه جی نه ده بو .
 - ئایا پستان وانیه ، بهر له دوا چه کوشی هاوپه یمانگه ل ، گلوبالیزاسیۆن و ئهم چه شنه شتانه ، به که لک وەرگرتنکی بنه وهشت ، شیلگیر و پسپورانتر له ئینتیرنیت و تیکنیک گه لی نوی جیهانی دیکه ، بتوانین زۆر له سنوره داسه پاوه کان ، له پیناوی گه یشتن به مافه رهواکانماندا ، بر ووخینن - بی ئه وهی تاقه گولله یهک هاویژرابی یا زهره رمان بۆ په ز و مه ز و ره شه ولتاغ بی .
 - ئه گه ر وه لامي ئهم پرسیاره ” به لی ” یه - که هه یه - لیره دا له ته رسته ی ” روخاندنی سنور به ئینتیرنیت ” ، ده بیته شتیکی پۆیست ، پیروۆ و هه ره سه وز .
- بۆیه ده لیم :

بهینی به ستووین وه کو سه د تیغی دیواری سنور
ئاره زوی رووخانی تیغی دووه می بیرلین ئه که م
تا کو چاره ی خو نه نووسم ، مالی سه ره به بتم نه بی
باسی ئه نفال و هه له بجه و چه بس و هه لواسین ئه که م

تیبی کوردستان نیت:

ئهم نووسینه بیروبوچونی حاوه نه که یهت ، کوردستان نیت له ناوه رۆ که گه ی بهر پرسیار نیه .